

Pret Ju Dafu¹ pārceļšanos uz Handžou²

Lu Sjuņ

Tirāna Cjeņ³ gars vēl dzīvo, lai gan viņš pats sen miris.
Godprātīgā Vu Sjan⁴ pīšļus viņu plūsmā vairs nevar rast.

Pāri koku galiem – saule, bet ērgļi nespēj spārnus plest⁵,
Mazo uzkalnu burvīgās smaržas nomāc augstās smailes.

Aizmirsta un novārtā pamesta ģenerāļa Jue⁶ kapavieta,
Vientulībā skumst askēta Liņ⁷ dzērves un plūmju koki.

Labāk ņem ģimeni un dodies klejojumā tālēs plašās,
Soļo uz priekšu un dzejo trakajās vētrās un bangās.⁸

¹ Ju Dafu 郁达夫 (1896-1945), dzejnieks, rakstnieks un publicists. Laikā, kad tapa Lu Sjuņ dzejolis, viņš bija aktīvs kreisās kustības dalībnieks, tādēļ viņu vajāja toreiz pie varas esošā Guomiņdan partija.

² Lu Sjuņ dienasgrāmatā 1933.gada 30.decembrī ir ieraksts, kas vēsta, ka viņš uzrakstīja šo dzejoli Ju Dafu sievai Van Jinsja. Kad viņi abi ar sievu ieradās Šanhajā apciemot Lu Sjuņ, Ju Dafu jau bija pārcēlies uz Handžou. Nākamajā dienā pēc viesu aizbraukšanas Lu Sjuņ sarakstīja šo poēmu, lai vēlreiz lūgtu Ju Dafu pārdomāt savu lēmumu pārcelties uz dzīvi Handžou, ar metaforām norādot par briesmām, kas viņu tur sagaida.

³ Cjeņ Liu 钱镠 (852-932), militārais līderis Tan dinastijas beigās un vēlāk Vujuē valsts izveidotājs t.s. “Piecu dinastiju un Desmit valstu periodā” (907-960). Lai gan Cjeņ Liu bija sekmīgs militārais līderis, kurš nostiprināja valstī labus ekonomiskos pamatus, vēsturnieki viņam piedēvē pārāk lielu tieksmi pēc greznības, kā arī nežēlību attiecībā pret padotajiem.

⁴ Vu Sjan 伍相 jeb Vu Dzisju 伍子胥 (?- 484 pmē.), ģenerālis un politiķis Vu valstī Karojošo valstu periodā, slavens ar savu lojalitāti un godprātību. Vu Sjan saskatīja draudus no Jue valsts, tādēļ viņš ierosināja Vu valdniekam tai uzbrukt. Tomēr valdnieks viņu neuzklausa, jo vairāk uzticējās ministram Bo Pi, kuru bija uzpirkusi Jue valsts. Vu valdnieks apvainoja Vu Sjan sabotāžā, iedeva viņam zobenu un pavēlēja izdarīt pašnāvību. Pēc desmit gadiem, kad Jue valsts sakāva Vu, valdnieks rūgti nožēloja lēmumu sodīt uzticamo Vu Sjan. Vu Sjan līķis pēc nāves esot ticis iemests upē (tātad nav atrodama vieta, kur apglabātas viņa mirstīgās atliekas).

⁵ „Ērgļi” – alegorija par izciliem, talantīgiem cilvēkiem, kuri valsts nepareizās politikas dēļ nevar sevi realizēt („izplest spārnus”).

⁶ Ģenerālis Jue Fei 岳飞 (1103-1142) no Dienvidu Sun dinastijas, pazīstams ar uzvarām cīņās pret džurdženiekiem, kuri uzbruka no ziemeļiem. Tomēr galu galā Jue Fei tika apmelots, iemests cietumā un tur nogalināts (pēc citiem avotiem – viņam lika izdarīt pašnāvību). Ķīniešu literatūrā viņš ir uzticamības un patriotisma simbols, un mūsdienās viņa kapavieta Rietumu ezera krastā ir kļuvusi par iecienītu tūristu apskates objektu, tomēr tā tāda nebija Lu Sjuņ un Ju Dafu laikā.

⁷ Šeit apzīmējums „askēts” jeb „vientulnieks” 处士 (*čuši*) attiecināts uz Ziemeļu Sun dinastijas rakstnieku Liņ Bu 林逋 (967-1028), kurš, attiecies no piedāvātajiem oficiālajiem amatiem, dzīves nogali pavadīja pie Rietumu ezera, lai vientulībā nodotos dzejas rakstīšanai. Viņam patika audzēt plūmju kokus (cerības simbols) un turēt dzērves (mūžīgās dzīves un nemirstības simbols).

⁸ „Vētras un bangas” – metafora sociālās dzīves aktivitātēm, aktīvai politiskai cīņai (šai gadījumā komunistu rindās). Lu Sjuņ iesaka draugam doties tālu prom, lai iegūtu brīvību gan politiskajā darbībā, gan arī daiļradē.